

Nr 146.

Ankom till riksdagens kansli den 9 maj 1930 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om rätt för eldaren vid Stockholms hospital Frans Martin Svensson att för placering i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

(3:e avd.)

Uti en inom andra kammaren av herr *E. Andersson* i Stockholm väckt motion, nr 311, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att eldaren av 2:a klass vid Stockholms hospital Frans Martin Svensson måtte för placering i löneklass få tillgodoräkna sig en tid av 8 år och 6 månader, han i enlighet med hospitalsdirektionens åsikt innehaft sådan anställning i statens tjänst, som i avseende på tjänstgöringens art och omfattning svarade mot eller vore jämförbar med befattning som eldare av 2:a klass.

Till stöd för sitt förslag har motionären anfört följande:

»Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse nr 270, av den 6 juni 1925 angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, tillkommer, i enlighet med av riksdagen fastställda grunder, för ordinarie tjänstemän rätt till s. k. ålderstillägg, varom stadgas i 11 paragrafen 1, 2, 3. Första stycket innehåller sålunda den bestämmelsen bland annat att 'om den, som från icke-ordinarie befattning vinner befordran till ordinarie tjänst, innehar sådan anställning i statens tjänst, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågavarande ordinarie, må för bestämmandet av hans begynnelselön i denna tjänst och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han efter fyllda 18 år i en följd innehaft dylik anställning'.

Den 20 juni 1913 anställdes i hospitalstjänst såsom gårdsdräng (trädgårdsbiträde) vid Stockholms hospital Frans Martin Svensson, vilken befattning han innehade — ehuru benämningen av densamma skiftat — tills han från och med den 1 januari 1927 på grund av omläggning av arbetsfördelningen överfördes till maskinavdelningen såsom e. o. eldare från nämnda dato och konstituerades till ordinarie eldare 1 år senare eller från 1 januari 1928.

För bestämmandet av Svenssons placering i löneklass hemställde direktionen för hospitalet i skrivelse den 16 december 1927 till medicinalstyrel-

sen, att Svensson måtte få tillgodoräknas en tid av 8 år och 6 månader, varunder han efter fyllda 18 år i en följd innehåft sådan anställning i statens tjänst, som i avseende på tjänstgöringens art och omfattning syarade mot eller vore jämförbar med befattning som eldare av 2:a klass.

Vad som kan vara bestämmande för att den ena tjänsten kan anses svara mot den andra, kan ju alltid bli föremål för olika uttolkningar. Då emellertid eldarebefattningen av 2:a klass av riksdagen är placerad i den lägsta lönegraden som satts för manliga B 5 och Svensson under sin tidigare tjänstgöring såsom gårdsdräng och trädgårdsbiträde dels vikarierat för post- och stadsbudet under dennes semester, sjukdom eller tjänstledighet, vilken befattning är placerad i B 6, dels såsom ett faktotum fått tjänstgöra å hospitalet i skilda sysslor, bland annat biträtt vid mottagning av varor till och utdelning av varor från sysslomanskontoets förråd, för vilket arbete finnes anställd särskild befattningshavare (magasinsföreståndare) vid de större hospitalen, vilken är placerad i B 7. Hospitalsdirektionen synes mig sålunda haft starka skäl för sin åsikt, att befattningen, som Svensson tidigare bestritt, kunde i avseende å tjänstgöringens art och omfattning svara mot eller vara jämförbar med eldarebefattning av 2:a klass. Medicinalstyrelsen avlog emellertid genom beslut den 3 februari hospitalsdirektionens hemställan, vilket av medicinalstyrelsen i yttrande till kammarrätten, där Svensson anförde besvär, motiverades med, att befattningarne icke, fränsett befattningen såsom e. o. eldare under ett år, kunde i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnas svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågasvarande tjänsten. Men medicinalstyrelsen anförde därjämte till försvar för beslutet, varigenom Svensson skulle såsom ordinarie komma f. n. i för honom kännbar sämre löneställning såsom ordinarie än han ägt som extra ordinarie, följande: 'Anledningen till att klaganden vid befordran från e. o. till ordinarie eldare blivit nedflyttad i löneklass är uppenbarligen den att någon motsvarighet till stadgandena i fråga om placering i löneklass vid befordran dels mellan e. o. befattningar och dels mellan ordinarie befattningar icke finnes vid befordran från e. o. till ordinarie befattning. På grund härav anser sig styrelsen, som finner klagandens framställning fullt förstälilig, icke mot de formella bestämmelserna äga tillstyrka bifall till besvären.' Kammarrätten fann ej skäl göra ändring uti beslutet, utan det fastställdes sedermera den 18 april 1929.

Riksdagens mening med lönetillägg i form av ålderstillägg torde väl vara en uppmantran till de skilda befattningshavarna för det sätt på vilket de fullgjort sina åligganden. Bestämmelsen om restriktionen härutinnan, varom talas i paragraf 10, stycket b, bestyrker detta. Meningen med denna uppmantran synes dock illa fylld, om ej en befattningshavare, tjänstgörande i den av riksdagen fastställda lägsta lönegraden för manliga och som anställd vid 22 års ålder, ej förr än vid en ålder av närmare 50 år och en tjänstetid ää 26 år skulle uppnå högsta löneklassen för dylik befattning. Så ställer sig emellertid förhållandet för bemälda Svensson, därest ej en ändring kommer till stånd. Genom vederbörandes vägran för honom att få räkna ålders-

tilllägg å tidigare innehavda befattningar har han vid befordran från e. o. till ordinarie fått vidkännas en nedsättning av månadslönen från 263 kronor, vartill lön och dyrtidstilllägg uppgick för december månad 1927, till 245 kronor, som utgjorde lön och dyrtidstilllägg för januari månad 1928. Därtill kommer avgiften för egen pension med 4 kronor per månad. Avgift till civilstatens änke- och pupillkassa, årsavgiften per månad kronor 6:44 och befordringsavgiften 7:36 eller per månad sammanlagt kronor 17:80 i pensionsavgift. En löneminskning alltså av 156 kronor per år, vilken om minskningen av dyrtidstillägget på grund av den lägre löneställningen och den nya utgiften för pensionering medräknas, vilket skäligen synes böra göras, då det ju anses att de ordinaries högre löneställning mot jämförd e. o. i viss mån är betingad av att de ordinarie ha att bestrida pensionsavgifterna, för år 1928 utgjorde kronor 419:60.»

Utskottets
yttrande.

Enligt vad motionen utvisar, har eldaren Svensson på grund av gällande avlöningsbestämmelser vid befordran till ordinarie befattning icke kunnat få tillgodoräkna sig viss tjänstgöring, han före sin befordran fullgjort i statens tjänst.

Utskottet har emellertid i förevarande fall funnit sådana omständigheter föreligga, att starka billighetsskäl synas utskottet tala för att sagda förmån likväl må tillerkännas befattningshavaren i fråga. Det torde dock böra ankomma på Kungl. Maj:t att efter ansökning av befattningshavaren och den ytterligare utredning, som må anses erforderlig, bestämma den omfattning i vilken tillgodoräkning må böra ske.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må, i anledning av herr Anderssons i Stockholm förevarande motion, II: 311, bemyndiga Kungl. Maj:t att efter därom av eldaren av 2:a klass vid Stockholms hospital Frans Martin Svensson gjord ansökning besluta, att Svensson må utan hinder av bestämmelserna i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig tjänstgöring före befordran till ordinarie tjänst i den omfattning, Kungl. Maj:t må anse såsom skäligt.

Stockholm den 9 maj 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 145.